

Ny lag om samverkan vid utskrivning från slutenvården – en sammanfattning

Samverkan vid utskrivning från slutenvården är förslag på en ny lagstiftning se [länk till prop. 2016/17:106](#) som kommer att ersätta nuvarande lag (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2018 för både den somatiska och psykiatriska vården.

Den nya lagen kommer att ställa krav på nya rutiner och arbetssätt i samverkan kring personer med psykisk ohälsa och funktionsnedsättning. Remissutskottet har också identifierat ett behov av att förbättra tilliten mellan huvudmännen och mellan olika professioner.

Syftet med nya lagen

- Främja en trygg och säker vård och omsorg för patienter som efter utskrivning från slutenvården behöver insatser från både landsting och kommun,
- främja att en patient med behov av insatser skrivs ut från den slutna vården så snart som möjligt efter att hen är utskrivningsklar,
- att onödig vistelse på sjukhus så långt som möjligt ska undvikas.

Inskrivningsmeddelande

Om läkaren inom slutenvården bedömer att patienten kan komma att behöva insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den landstingsfinansierade öppna vården efter utskrivning ska den slutna vården underrätta de berörda enheterna om denna bedömning genom ett inskrivningsmeddelande. Inskrivningsmeddelandet ska skickas senast 24 timmar efter det att patienten har skrivits in i slutenvården. Inskrivningsmeddelandet ska initiera den öppna vårdens och socialtjänstens egna planering inför patientens utskrivning.

Fast vårdkontakt

När en enhet i den landstingsfinansierade öppna vården har tagit emot inskrivningsmeddelandet ska en fast vårdkontakt utses för patienten innan patienten skrivs ut från slutenvården. Om patienten redan har en fast vårdkontakt vid enheten, får denne fortsätta att vara patientens fasta vårdkontakt. Den fasta vårdkontakten får en viktig roll att samordna planeringen inför patientens utskrivning.

Samordnad individuell plan

Samordnad individuell plan (SIP) enligt bestämmelserna i 16 kap. 4 § HSL och 2 kap. 7 § SoL blir huvudmännens gemensamma verktyg för den samordnade vårdplaneringen efter utskrivning. Skyldigheten att upprätta en plan gäller för

patienter som efter utskrivning bedöms behöva insatser från både landsting och kommun i form av hälso- och sjukvård eller socialtjänst. Planen får upprättas endast om patienten samtycker till det. En kallelse till den samordnade individuella planeringen ska skickas till berörda enheter av patientens fasta vårdkontakt i den landstingsfinansierade öppna vården senast tre dagar efter det att en underrättelse om att patienten är utskrivningsklar har lämnats.

För patienter som behöver insatser i samband med öppen psykiatrisk tvångsvård eller öppen rättspsykiatrisk vård ska planeringen i stället genomföras enligt bestämmelserna om en samordnad vårdplan i 7 a § lagen om psykiatrisk tvångsvård och 12 a § lagen om rättspsykiatrisk vård.

Gemensamma riktlinjer och överenskommelse

Landsting och kommun ska i samråd utarbeta gemensamma riktlinjer till vårdgivare och till dem som bedriver socialtjänst avseende samverkan enligt den nya lagen.

Landsting och kommun får träffa överenskommelse om att kommunens betalningsansvar ska inträda vid en annan tidpunkt eller med ett annat belopp än vad som bestäms i den nya lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Om huvudmännen inte har kommit överens om annat ska kommunens betalningsansvar inträda tre dagar efter det att den slutna vården har underrättat berörda enheter i kommunen om att patienten är utskrivningsklar.

Övergångsbestämmelser under 2018 för den psykiatriska slutenvården

För samverkan vid utskrivning från psykiatrisk slutenvård föreslås emellertid en särskild övergångsbestämmelse att gälla under 2018 avseende antal dagar innan kommunens betalningsansvar ska inträda. Om huvudmännen inte har kommit överens om annat ska kommunens betalningsansvar inträda 30 dagar efter det att den slutna vården har underrättat berörda enheter i kommunen om att patienten är utskrivningsklar.

Fr.o.m. 1 januari 2019 föreslås att samma regler ska gälla för patienter som skrivs ut från den psykiatriska vården som den somatiska d.v.s. om huvudmännen inte har kommit överens om annat ska kommunens betalningsansvar för patienter inom den slutna psykiatriska vården inträda tre dagar efter det att hen har blivit bedömd som utskrivningsklar.

Mikael Malm, handläggare
Avdelningen för vård och omsorg
Sveriges Kommuner och Landsting